

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 11. června 2021

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

ETIKA STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ V ČESKU: KDE JSME A KUDY DÁL

Příklady dobré praxe řady evropských zemí ukazují, že rozvoj etické kultury ve státní správě je dlouhodobý proces, který se neobejde bez jasné vize a podpory z nejvyšších míst. Jak jsme na tom u nás a jak postupovat při zlepšování etické infrastruktury v Česku? Na to se zaměřil průkopnický výzkumný projekt Filosofického ústavu AV ČR, realizovaný od roku 2018 ve spolupráci s Ministerstvem dopravy. Projekt vyvrcholí 15. června 2021 společnou konferencí zástupců Akademie věd, neziskového sektoru a státní správy v čele se Sekcí pro státní službu Ministerstva vnitra.

Cílem projektu „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“ bylo zmapování aktuálního stavu etické kultury v prostředí Ministerstva dopravy a návrh opatření, která by vedla k systematickému způsobu ošetření a rozvoje etiky nejen v prostředí tohoto ministerstva, ale v české státní správě jako takové.

„Ukázalo se, že úřadům na dobré etické kultuře záleží a mají zájem zasadit se o její rozvoj,“ říká vedoucí projektu **Petr Urban z Filosofického ústavu AV ČR**, kterého oslovili a umožnili mu realizaci výzkumného projektu v rámci svého úřadu zástupci Ministerstva dopravy v čele se státním tajemníkem Martinem Vavřinou. *„Téma však zasluhuje systematické zpracování a dlouhodobou podporu, která by měla přijít i z nejvyšších pater české exekutivy a legislativy. Zbytečná není ani diskuse o potřebné novelizaci stávajících zákonů jako např. zákona o státní službě,“* dodává výzkumník, který v minulosti sám působil jako starosta obce.

Existující etické kodexy jsou podle Petra Urbana jen malým dílkem mozaiky, který je potřeba vhodně doplnit etickým vzděláváním zaměstnanců, etickým vedením ze strany představených a péčí o bezpečnou, otevřenou a důvěrnou atmosféru na pracovišti. Touto cestou lze postupně dosáhnout

Kontakt pro média: **Markéta Růžičková**
Divize vnějších vztahů SSČ AV ČR
press@avcr.cz
+420 777 970 812

eticky zralého prostředí ve státní správě, které nejen působí preventivně vůči korupci, ale vytváří i atraktivní a příznivé pracovní podmínky pro státní zaměstnance.

„S postavením státních zaměstnanců, kteří vykonávají státní službu, a tedy spravují veřejné záležitosti a naplňují cíle ve veřejném zájmu, se nutně pojí specifické etické hodnoty a normy. Ty doplňují jim zákonem stanovené povinnosti. Neetické chování státních zaměstnanců, jakkoli nemusí být nutně v rozporu se zákonem, je významným faktorem působícím zhoršení kvality výkonu státní služby a ztrátu důvěry veřejnosti ve státní správu,“ sdělil náměstek ministra vnitra pro státní službu Petr Hůrka.

Konference **Etika státních zaměstnanců: Kde jsme a kudy dál?** se zaměří nejen na současný právní rámec a aktuální vývoj problematiky, ale představí například také prvky etické infrastruktury doporučené mezinárodními organizacemi, možnosti podpory a rozvoje etické kultury ve služebních úřadech a konečně vizi dalšího vývoje. Mezi jinými na konferenci vystoupí náměstek ministra vnitra pro státní službu Petr Hůrka a státní tajemník Ministerstva dopravy Martin Vavřina.

Konferenci spolupořádají Sekce pro státní službu Ministerstva vnitra a Filosofický ústav Akademie věd ČR s podporou projektu Technologické agentury ČR. Aplikačním garantem projektu je Ministerstvo dopravy. Průběh konference bude streamován na [YouTube kanál Filosofického ústavu AV ČR](#).

Více informací: [Jana Říhová](#)
Filosofický ústav AV ČR
rihova@flu.cas.cz
+420 725 761 147

Program konference:

Místo: Zrcadlová kaple, Národní knihovna (Klementinum), Praha

Čas: 15. června 2021

| | |
|-------------|---------------------------|
| 9:00–9:15 | Otevření konference |
| 9:15–10:15 | Panel 1 |
| 10:15–10:30 | Přestávka na kávu |
| 10:30–11:30 | Panel 2 |
| 11:30–11:40 | Přestávka |
| 11:40–12:40 | Panel 3 |
| 12:40–13:30 | Přestávka na oběd |
| 13:30–14:30 | Panel 4 |
| 14:30–14:50 | Přestávka na kávu |
| 14:50–15:50 | Panel 5 |
| 15:50–16:00 | Přestávka |
| 16:00–17:00 | Panel 6, Závěr konference |

Konferenci spolupřádají sekce pro státní službu Ministerstva vnitra a Filosofický ústav Akademie věd ČR s podporou projektu „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“ (grant Technologické agentury ČR), který je řešen ve spolupráci s Ministerstvem dopravy. Konference je pořádána s podporou Ministerstva kultury.

Otevření konference

prof. Petr Hůrka, Ph.D. – *náměstek ministra vnitra pro státní službu*

Mgr. Martin Vavřina – *státní tajemník v Ministerstvu dopravy*

Mgr. Petr Urban, Ph.D. – *řešitel projektu TAČR „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“, Filosofický ústav AV ČR*

Panel 1

Etika státních zaměstnanců – její význam, současný právní rámec a aktuální vývoj v ČR

Panelisté

prof. Petr Hůrka, Ph.D. – *náměstek ministra vnitra pro státní službu*

Mgr. Michal Svěrák – *vedoucí Kanceláře státního tajemníka v Ministerstvu dopravy*

Mgr. Tomáš Friedel, Ph.D. – *Právnická Fakulta, Univerzita Karlova v Praze*

Moderátor

Mgr. Petr Urban, Ph.D. – *řešitel projektu TAČR „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“, Filosofický ústav AV ČR*

Témata

- Zakotvení pravidel etiky státních zaměstnanců v zákoně o státní službě – porušení pravidel etiky státních zaměstnanců jako protiprávní jednání?
- Služební předpis jako nosič pravidel etiky státních zaměstnanců – jeho vztah k tzv. vzorovému etickému kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy
- Profesní čest státního zaměstnance a s ní spojené nároky na chování státních zaměstnanců ve výkonu služby; etika a chování státních zaměstnanců mimo výkon služby
- Nedávné aktivity v oblasti rozvoje etiky státních zaměstnanců v ČR – pilotní projekt na Ministerstvu dopravy; revize služebního předpisu náměstka pro státní službu, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců

Panel 2

Etika státních zaměstnanců a agenda boje proti korupci, přijímání darů, lobbying

Panelisté

prof. Vladimíra Dvořáková, CSc. – *Masarykův ústav vyšších studií, ČVUT v Praze*

Mgr. Dalibor Fadrný – *vedoucí Oddělení boje proti korupci, Ministerstvo spravedlnosti*

Mgr. Petr Leyer – *ředitel české pobočky Transparency International*

Moderátorka

doc. Alice Koubová PhD., PhD. – *řešitelka projektu TAČR „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“, Filosofický ústav AV ČR*

Témata

- Agenda etiky státních zaměstnanců a agenda boje proti korupci – jejich vzájemné vymezení; význam etiky státních zaměstnanců v boji proti korupci; vládní protikorupční strategie a role etiky v ní
- Protikorupční vzdělávání a místo etiky v něm
- Problematika přijímání darů nabídnutých v souvislosti s výkonem služby, účast na jednáních s prvky lobbyingu

Panel 3

Etická infrastruktura a její využití ve služebních úřadech

Panelisté

Mgr. Ondřej Bis – *zástupce vedoucího Kanceláře státního tajemníka v Ministerstvu dopravy*

PhDr. Radim Bureš – *manažer oddělení forenzních služeb a podpory integrity, EY ČR*

Ing. Zdeněk Mikulka, B.Th., Ph.D. – *Fakulta vojenského leadershipu, Univerzita obrany v Brně*

Moderátor

Mgr. Juraj Hvorecký, Ph.D. – *řešitel projektu TAČR „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“, Filosofický ústav AV ČR*

Témata

- Smysl a prvky etické infrastruktury dle doporučení mezinárodních organizací; žádoucí vs. současný stav v ČR
- Možnost zřízení pozice etického důvěrníka/mediátora ve služebních úřadech
- Alternativní postupy oznamování, prošetřování a řešení konfliktních situací – zkušenosti z Ministerstva dopravy
- Možné zřízení etické komise při sekci pro státní službu – její postavení, složení, poslání atd.

Panel 4

Etická personalistika ve služebních úřadech

Panelisté

doc. Marie Bohatá, CSc. – *CERGE-EI, Národohospodářský ústav AV ČR*

Mgr. Martina Postupová – *personální ředitelka, Ministerstvo vnitra*

Mgr. Marek Zelenka – *předseda sdružení Oživení*

Moderátorka

doc. Alice Koubová PhD., PhD. – *řešitelka projektu TAČR „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“, Filosofický ústav AV ČR*

Témata

- Podpora a rozvoj etické kultury v úřadech – jak nastavovat důvěryhodné prostředí, jak zlepšovat vnitřní komunikaci, jak podporovat a přejímat iniciativu zdola?
- Etika jako faktor ve výběrových řízeních a kariérním postupu státních zaměstnanců
- Etika jako faktor ve služebním hodnocení
- Klíčová role představených – jak je podporovat, vzdělávat a hodnotit ve schopnostech „etického vedení“?
- Možnosti vzdělávání v oblasti etiky státních zaměstnanců – kdo, koho a jak má vzdělávat?

Panel 5

Etika státních zaměstnanců a média, komunikace směrem k veřejnosti

Panelisté

PhDr. Jiří Chum – *zástupce šéfredaktorky časopisu Veřejná správa, Ministerstvo dopravy*

Mgr. Kateřina Kolářová – *tisková mluvčí pro Vrchní soud v Praze*

Ing. Jana Máchová – *státní tajemnice v Ministerstvu kultury*

Moderátor

Mgr. Juraj Hvorecký, Ph.D. – *ředitel projektu TAČR „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“, Filosofický ústav AV ČR*

Témata

- Etika státních zaměstnanců jako mediální téma – jaká je současná situace, jak a kam ji posunout?
- Obraz státního zaměstnance v očích veřejnosti a role médií v jeho utváření
- Možnosti spolupráce úřadů s médii a role tiskových a komunikačních útvarů ve služebních úřadech ve vztahu k oblasti etiky státních zaměstnanců

Panel 6

Etika státních zaměstnanců v ČR na rozcestí – vize dalšího vývoje, plánované aktivity

Panelisté

prof. Petr Hůrka, Ph.D. – *náměstek ministra vnitra pro státní službu*

RNDr. Jan Kára, CSc. – *bývalý velvyslanec ČR při OSN*

Mgr. Martin Vavřina – *státní tajemník v Ministerstvu dopravy*

Moderátor

Mgr. Petr Urban, Ph.D. – *ředitel projektu TAČR „Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě“, Filosofický ústav AV ČR*

Témata

- Strategie rozvoje etiky státních zaměstnanců v ČR – hlavní aktéři; role sekce pro státní službu a Úřadu vlády, případně Ministerstva spravedlnosti; možné scénáře a scénář nejpravděpodobnější
- Možnosti spolupráce s mezinárodními organizacemi (OECD, GRECO atd.)
- Představení plánu dalších aktivit pro nejbližší období